

nepatrné, any úhrnné srážky, uplatňované z tohoto důvodu ještě za sporu, činí přes 5.000 Kč, jak sama dovolací odpověď připouští.

Čís. 12792.

Věřitel, jenž nevznesl odpor v rozvrhovém řízení, může proti pravoplatnému rozvrhovému usnesení uplatnit své lepší právo pořadem práva potud, pokud je zakládá na skutkové podstatě, o níž nebylo v rozvrhovém usnesení rozhodnuto.

Neuplatnil-li věřitel v rekursu proti rozvrhovému usnesení, že se soudce, rozvrhuje nejvyšší podání, dopustil omylu, nemůže to uplatňovati žalobou z obohacení.

(Rozh. ze dne 8. září 1933, Rv II 168/32.)

K rozvrhu nejvyššího podání za exekučně prodanou nemovitost přihlásil žalobce pohledávku úhrnem 831 Kč 40 h, proti níž nebyl vznesen odpor. Z přihlášené pohledávky přikázáno bylo žalobci jen 401 Kč 20 h, kdežto zbytek nejvyššího podání 409 Kč 41 h přikázán byl žalované, která by jinak vyšla na prázdno. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se žalobce na žalované zaplacení 409 Kč 41 h, tvrdě, že se jen omylem exekučního soudce stalo, že nebyl žalobci přikázán na zbytek jeho pohledávky zbytek nejvyššího podání 409 Kč 41 h. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, odvolací soud žalobu zamítl. Důvody: Soud první stolice považuje za nesporné žalobcovo tvrzení, že se jen omylem exekučního komisaře stalo, že mu nebyl přikázán na zbytek jeho pohledávky zbytek nejvyššího podání 409 Kč 41 h, takže i odvolací soud vychází z tohoto skutkového podkladu. Soud první stolice, vyhověv částečně žalobě, odůvodnil své rozhodnutí poukazem na logickou jednotnost právního řádu a na zásadní pravidlo občanského práva, že se nikdo nemá obohatit bez právního důvodu na škodu druhého a, kdo se takovým způsobem obohatil, jest povinen toto obohacení poškozenému vydati. Tento názor jest ovšem správný, jde však o to, zda lze ho použít na souzený případ. Odvolací soud jest toho názoru, že spornou otázku jest posoudit s jiného hlediska. § 1435 obč. zák. ustanovuje, že lze požadovati nazpět věci, když právní důvod si je podržeti od počátku scházel anebo později odpadl. Takovýmto plněním jest na roveň klásti i protiprávní vrchnostenské opatření, především tedy protiprávní exekuci. Plnění, jehož se někomu dostalo na základě protiprávní exekuce, lze ovšem kondikovati, avšak jen pokud tomu neodporuje právní moc rozhodnutí. A v té příčině poukázati jest na názor býv. vídeňského nejvyššího soudního dvoru vyjádřený v plenissimárním usnesení ze dne 20. dubna 1915 čís. Pres. 128/15, judikát čís. 220 sb. rozh. čís. 7404, podle něhož věřitel, který nevznesl odpor v rozvrhovém řízení, může proti pravoplatnému rozvrhovému usnesení své lepší právo pořadem práva uplatnit potud, pokud se toto právo zakládá na skutkové podstatě, o níž v rozvrhovém usnesení nebylo rozhodnuto. K odůvodnění tohoto názoru uvedl býv. vídeňský nejvyšší

soudní dvůr, že hmotněprávní nárok může být vyloučen rozvrhovým usnesením jen potud, pokud usnesení to působí jako výrok soudcovský a pokud tedy rozhoduje věc mezi dvěma stranami, ježto, působí-li rozvrhové usnesení ex causa judicati, vylučuje bezdůvodnost obohacení. Dále se praví v onom rozhodnutí, že nelze žalobou z obohacení odstraniti právní následky rozvrhového usnesení, které vyplývají ze skutkového děje, jenž v rozvrhovém usnesení byl posouzen, nýbrž že se kondikční žaloba, aby měla vyhlídky na úspěch, musí opíratí o skutkovou podstatu, která při rozvrhu nebyla vzata v úvahu, ježto jinak byla by takováto žaloba nepřipustným pokusem korigovati rozvrhové usnesení v jeho účincích proti žalovanému, což není možné vzhledem k formální právní moci rozvrhového usnesení. Musí tedy žaloba z obohacení vycházeti ze skutkové podstaty, na kterou nebyl vzat zřetel v rozvrhovém usnesení. Podle tohoto rozhodnutí jest posouditi i souzený případ. Žaloba neopírá se o skutkovou podstatu, na kterou nebyl vzat zřetel v rozvrhovém usnesení, nýbrž opírá se jen o to, že se soudce, rozvrhující nejvyšší podání, dopustil omylu a nepřisoudil žalobci celou jím účtovanou pohledávku. To ovšem není důvodem kondikce, neboť rozvrhové usnesení rozhodlo o nároku uplatněném v rozvrhovém řízení, rozhodnutí to nabylo formální právní moci a představuje výrok hmotněprávní, jehož účinek proti žalované bylo odstraniti rekusem a nikoliv žalobou, neboť žaloba tato neopírá se o skutkovou podstatu, o níž při rozdělení nejvyššího podání rozhodnuto nebylo. Omyl, který se prý v rozvrhovém řízení sběhl soudu, nemůže býti podkladem kondikce, neboť se sběhl až po rozvrhovém roku a byl omylem, který odporoval velicím předpisům § 216 ex. ř., takže žalobce měl podle § 234 ex. ř. možnost rekusem tento omyl napravití. Jestliže tak neučinil, pak právem tvrdí odvolatelka, že následek tohoto nedopatření nemůže býti zhojen pořadem práva. Odpůrce odvolatelky jest poukázati na to, že judikát čís. 220 necituje správně, tvrdě, že v něm jest obsažen právní názor, že se každý věřitel přes pravoplatné rozvrhové usnesení může domáhati svého lepšího práva pořadem práva, pokud se žaloba opírá o tentýž skutkový děj, oněmž nebylo rozhodnuto v rozvrhovém usnesení. Jak již bylo řečeno, jest v onom rozhodnutí vyjádřena myšlenka opačná, totiž, že věřitel může proti rozvrhovému usnesení své právo uplatniti pořadem práva jen, když se zakládá na skutkové podstatě, o které v rozvrhovém usnesení nebylo rozhodnuto.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatel, prováděje dovolací důvod nesprávného právního posouzení, dovozuje, že judikát čís. 220 bývalého nejvyššího soudu ve Vídni, o jehož právní názor v tomto rozhodnutí vyslovený se odvolací soud opírá, otázku, o níž tu jde, neřeší. Dovolatel nebyl prý věřitelem, který podal odpor nebo který by byl povinen podati odpor, a jen těch a jejich odporů prý se týká zmíněný judikát, netýká prý se však těch věřitelů, kteří odpor buď podati nemohli, nebo kteří k podání odporu

— jakž tomu v souzeném případě — neměli důvodu. O jeho zažalovaných položkách útratových nebylo prý rozvrhovým usnesením, kterým byl o další útraty zkrácen, rozhodnuto, poněvadž prý s těmito svými nároky útratovými nebyl ani ve výroku rozvrhového usnesení odkázán ani v důvodech jeho se neděje o nich zmínka. Odvolací soud však správně se řídil právním názorem v řečeném rozhodnutí vysloveným, od něhož není důvodu se uchýliti, a správně usoudil, že v souzeném případě není důvodu pro žalobu z obohacení proto, že žalobce svou celou pohledávku na jistinu a na příslušenství k rozvrhovému roku přihlásil, o kteréžto přihlášené pohledávce bylo v rozvrhovém usnesení na základě provedeného rozvrhového roku rozhodnuto, takže rozhodnutí to, nabyvší právní moci, tvoří mezi stranami hmotněprávní výrok, kterým bylo o nárocích uplatňovaných v řízení rozvrhovém pravoplatně rozhodnuto. Poukazuje-li dovolatel k odůvodnění svého dovolání a k opodstatnění svého žalobního nároku z obohacení na sběhnuvší se omyl exekučního soudce, který podle tvrzení spočíval v tom, že soudce přehlédl, že žalobce jest vymáhajícím věřitelem a že tudíž podle § 216 poslední odstavec ex. ř. mají všechny útraty stejné pořadí s jistinou, a na omyl svého právního zástupce, který prý nedopatřením přehlédl, že nebyly přiznány všechny útraty vedené exekuce, přehlíží, že tomuto omylu mohl čeliti rekusem proti rozvrhovému usnesení.

Čís. 12793.

Proti srovnalým usnesením nižších soudů, jimiž bylo rozhodnuto o návrhu, by bylo opraveno usnesení rozvrhující nejvyšší podání za exekučně vydraženou nemovitost, jest dovolací rekurs nepřipustný.

(Rozh. ze dne 9. září 1933, R I 650/33.)

Soud první stolice zamítl návrh, by bylo opraveno jeho usnesení, jímž rozvrhl nejvyšší podání za exekučně prodanou nemovitost. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud odmítl dovolací rekurs.

Důvody:

Stěžovatel napadá souhlasná usnesení nižších soudů. Podle § 239 poslední věty ex. ř. jest přípustna další stížnost proti rozhodnutí o rekusech proti rozvrhovému usnesení i tehdy, když rekursní soud usnesení prvního soudu potvrdil. Tomu jest však rozuměti tak, že mimořádný dovolací rekurs jest přípustný jen v otázkách, jež se týkají §§ 209—235 ex. ř. a jež jsou řešeny v rozvrhovém usnesení (rozh. 6697). Účelem tohoto vyjimečného ustanovení bylo, by otázky ty byly řešeny pro celý stát způsobem jednotným. V tomto případě nejde však o dovolací rekurs proti rozvrhovému usnesení, nýbrž o dovolací rekurs proti usnesení rekursního soudu, jímž byl zamítnut návrh na opravu rozvrhového usnesení, žádanou podle § 419 c. ř. s. a § 78 ex. ř. Nejde